

ПРЕС КЛИПИНГ

5. мај 2020.

НАСЛОВИ

Ministar Mali: Više od 1,1 milion zaposlenih dobija tri minimalca, isplata 7. i 8. maja(str.3)

Doktorima i do 9.000 dinara više, MEDICINSKIM SESTRAMA do 5.500: Od sutra 10 odsto VEĆE PLATE svim zaposlenima u zdravstvu(str.4)
VIŠE OD 400.000 GASTARBAJTERA VEĆ SE VRATILO U SRBIJU Otkazi pršte širom sveta, kako će povratak naših građana uticati na domaću ekonomiju(str.5)

Da li nam SLEDE OTKAZI, kresanje plata, prinudni odmori i problemi s kreditima i šta ako nas VIRUS OPET ZATVORI(str.7)

Brnabić: U IT i prerađivačkoj industriji RAST ZAPOSLENOSTI čak i u toku krize(str.13)

Сутра исплата увећаних плата здравственим радницима(str.13)

Sindikati nezadovoljni uslovima rada u Zastavu oružju(str.15)

Radnici Fijata na plaćenom odsustvu do 18. maja(str.16)

Za 17 dana aprila otvoreno skoro 11.000 radnih mesta(str.17)

Ministar Mali: Više od 1,1 milion zaposlenih dobija tri minimalca, isplata 7. i 8. maja

Tanjug

Više od 1,1 miliona zaposlenih će dobiti od države Srbije tri minimalca u ukupnoj vrednosti od 750 evra, a isplata će početi 7. i 8. maja

Više od 1,1 miliona zaposlenih će dobiti od države Srbije tri minimalca u ukupnoj vrednosti od 750 evra, a isplata će početi 7. i 8. maja, rekao je danas na RTS ministar finansija Siniša Mali.

Za tri minimalca koje isplaćuje država kao podršku ekonomije prijavilo se 237.000 poslodavaca, rekao je on.

Dodao je da se u Srbiji za dva meseca za isplatu naknade za nezaposlenost preko Nacionalne službe za zapošljavanje prijavilo 6.047 građana koji su ostali bez posla.

"Sa odgovornim obuhvatnim i dobrim merama uspehi smo da zadržimo najveći broj radnih mesta, ako ne i sva radna mesta u Srbiji", rekao je on i dodao da je država najveći teret krize preuzela na svoja pleća.

On je rekao da je dobro što je najveći broj fabrika već krenuo da radi prošle nedelje I da se polako privreda vraća na staro.

"Znate projekcije MMF i stopa rasta -3 za Srbiju, mi smo u rebalansu budžeta stavili -1,8, a ako ovako nastavimo da se što brže otvaramo, da krenemo što pre dalje mi ćemo biti možda na nuli što znači da ćemo mi biti najuspešnija ekonomija u Evropi ove godine a to je ogromna stvar", rekao je Mali.

Prijava za 100 evra svakom građanu počinje 15. maja i trajaće do 5. Juna, rekao je on i dodao da će potpuno biti ispunjeno dato obećanje.

Mali je rekao da je reč o opravdanoj ekonomskoj meri, jer je rade i SAD, Japan, Hong kong, Singapur, a ne samo Srbija.

Dodao je da je njen cilj da se umanje posledice krize I proširi optimizam i pokaže koliko je Srbija jaka kao država, a građani će za taj novac kupiti neku robu što će podstaći privredu.

Za odlaganje plaćanja poreza I doprinosa do sada je suma od 29,5 milijardi dinara, za neplaćanje akontacije poreza na dobit prijavljena suma je 3,3 milijarde dinara, tri minimalca ukupno je državna pomoć od preko 90 milijardi dinara.

"Zato ponavljam stalno, stabilni smo , jaki smo - imamo novac za sve to ", rekao je Mali.

Za jeftine kredite podrške preko Fonda za razvoj za deset dana javilo se preko 3.000 preduzeća a 179 kredita je odobreno za ukupno 1,5 milijardi dinara.

“Taj novac već ulazi u ekonomiju I firme to koriste za svoju likvidnost”, rekao je on I dodao da je i 80 odsto mikropreduzeća izrazilo zainteresovanost da učestvuje u garantnoj šemi podrške preko poslovnih banaka.

"Veliki deo izlaska iz krize zavisi od eksternog faktora, koliko će brzo da krene I EU I svet, da se otvaraju granice, mi radimo ono što je do nas I bitno je da to uradim ona najbolji mogući način”, rekao je Mali.

On je rekao da dodatno teku pregovori sa turističkom privredom koja je najviše pogođena na temu kako da im se dodatno pomogne.

"S druge strane imamo u rebalansu budžeta dve milijarde dinara za vaučere, da ljudi letuju u Srbiji I da turizmu pomognemo I na taj način”, rekao je on.

Pokušavamo da odgovorimo na izazove, ostanemo zdravi, ne ugrozimo makroekonomsku stabilnost, a da sa druge strane naša ekonomija ostane u stanju da što jače I što brže krene da trči u što kraćem vremenskom period.

Doktorima i do 9.000 dinara više, MEDICINSKIM SESTRAMA do 5.500: Od sutra 10 odsto VEĆE PLATE svim zaposlenima u zdravstvu

M.A.

Ministar finansija Siniša Mali najavio je jutros da će sutra biti isplaćena uvećana aprilska zarada zdravstvenim radnicima za 10 odsto. On je istakao da je reč o trajnom uvećanju zarade, jer je reč o ljudima koji su dali sve od sebe tokom pandemije virusa korona.

"U Infektivnoj klinici medicinska sestra sada će imati platu 54.166 dinara, a lekar infektolog 105.896 dinara", naveo je ministar.

Doktor opšte prakse sada će zarađivati nešto više od 84.500 dinara, što je 7.687 dinara više, dok će medicinska sestra u domu zdravlja imati 50.250 dinara, ili 4.568 dinara više. Reč je o osnovnim zaradama bez dodatka, noćnog rada i rada vikendom.

Lekar specijalista na odeljenjima opštih bolnica dobiće nepunih 9.000 više i od aprilske zarade imaće platu od 98.700 dinara.

Lekari specijalisti, infektolozi ili epidemiolozi mogu da računaju na povišicu od najmanje oko 9.000 dinara. Njihova osnovna plata bez dodatka iznosila je do sada 96.262 dinara. Infektolozi, inače, rade direktno sa pacijentima i leče ih i njihova mesečna plata sa dodacima može da dostigne i 115.000 dinara, što bi značilo i povišicu od 15.000 dinara, dok epidemiolozi rade na terenu i na otkrivanju novih slučajeva.

Oko 5.500 dinara više dobiće više medicinske sestre tehničari koje rade na odeljenjima intenzivne nege. Njihova osnovna zarada do sada je bila 55.592 dinara, što znači da bi im nova uvećana plata iznosila nešto više od 61.500 dinara. Medicinske sestre na infektivnim odeljenjima inače imaju slične zarade kao i sestre na odeljenjima psihijatrije, onkologije i medicinske sestre na intenzivnoj nezi. Njihove plate nešto su veće zbog poslovnog rizika i uslova rada.

Viši sanitarni tehničari koji rade na dezinfekciji prostora, predmeta i medicinskog otpada mogu da računaju na povišicu od oko 5.200 dinara, imajući u vidu da je njihova osnovna zarada bez dodataka 52.181 dinar.

Da podsetimo, Vlada Srbije usvojila je na sednici 31. marta odluku da se svim zdravstvenim radnicima u Srbiji od 1. aprila ove godine plate uvećaju za deset odsto. Ovo uvećanje odnosi se na sve zaposlene u zdravstvenim i vojnozdravstvenim ustanovama, zaposlene na poslovima zdravstvene zaštite u ustanovama socijalne zaštite, kao i na lekare u zavodima za izvršenje krivičnih sankcija.

VIŠE OD 400.000 GASTARBAJTERA VEĆ SE VRATILO U SRBIJU Otkazi pršte širom sveta, kako će povratak naših građana uticati na domaću ekonomiju

Marko Andrejić

Najjače ekonomije evrozone, koje su i najveći partneri srpske privrede, značajno su pogođene krizom zbog pandemije korona virusa. U Nemačkoj i Austriji, gde živi i radi oko 750.000 srpskih građana, privreda stoji već skoro dva meseca, a nezaposlenost je u tom periodu povećana na više od 10 procenata. Samo u Nemačkoj vlada očekuje veliki talas stečajeva i tri miliona nezaposlenih, dok bi u SAD, gde takođe živi veliki broj Srba, ova brojka mogla da premaši 30 miliona ljudi bez posla.

Ovakva situacija naterala je više od 400.000 srpskih državljana, uglavnom onih koji su u inostranstvu radili najjednostavnije poslove ili nisu imali regulisan status, da se već vrata u domovinu. Povratak velikog broja radnika, prema mišljenju ekonomista, svakako će dovesti do rasta stope nezaposlenosti u Srbiji u narednom periodu.

Prema podacima Nacionalne službe za zapošljavanje, u Srbiji je na kraju marta bilo ukupno 513.058 nezaposlenih ljudi. Neminovno je da je na taj broj, kako u našoj zemlji, tako i u zemljama regiona, uticao i povratak mnogobrojnih građana iz inostranstva. Kako mnogi od njih navode, veliki broj radnika je u zapadnoj Evropi ostao bez posla zbog korona krize i pitanje je koliko će takvo stanje potrajati.

"Stiče se utisak da poslodavci u Nemačkoj, Austriji, Holandiji i ostalim zemljama gde ima puno naših ljudi u vremenu krize najpre otpuštaju strance, ali to je donekle i logično. Mnogi od tih gastarbajtera biće prisiljeni da se zbog toga vrata u Srbiju i zbog toga će ukupna stopa nezaposlenosti u našoj zemlji biti znatno viša nego pre epidemije. Pritom će pritisak ponude radne snage biti takav da se ni zaposleni neće osećati tako prijatno", objašnjava u razgovoru za "Blic Biznis" ekonomista Ljubomir Madžar i dodaje da će žestoka konkurencija za radna mesta svakako dovesti poslodavce u povoljniju poziciju kada je reč o uslovima rada.

Ipak, naš sagovornik smatra da će vremenom ti ljudi razmišljati o povratku u Zapadnu Evropu, a kada prođe situacija sa korona virusom veruje da će i njihovi poslodavci imati želju da ih pozovu nazad.

"Radnici su se već afirmisali u novim zemljama boravka, pustili su korene, prilagodili se toj kulturi i društvenim okolnostima i siguran sam da će za njih povratak biti atraktivna opcija. S druge strane, poznato je da demografska slika ni na Zapadu nije povoljna. To je staro stanovništvo, gde raste broj penzionera i opada broj aktivnih građana, tako da će njima dobro doći novi radnici. Očekujem da se u nešto daljoj perspektivi oni vrate u zemlje iz kojih su sada došli u domovinu", zaključuje Ljubomir Madžar.

Sličnog mišljenja je i Ljubodrag Savić, profesor Ekonomskog fakulteta u Beogradu, ali on ipak napominje da se jedan broj ljudi verovatno neće vraćati i pokušaću u međuvremenu da nađe posao u Srbiji. Naš sagovornik ne veruje da će oni značajno podići stopu nezaposlenosti, pošto misli da će neki raditi u poljoprivredi, neki i „na crno“, a biće dosta i onih koji neće videti dovoljno dobar razlog da se prijave na biro.

"U Srbiju su se vratili uglavnom ljudi koji na Zapadu rade najjednostavnije poslove, one koje neće da radi lokalno stanovništvo i ti ljudi su najčešće otišli sa turističkom vizom. Jedan deo njihovih poslova će opstati i dalje, ali veliki broj u ovom trenutku ne postoji i zato će oni ostati u Srbiji. Oni koji se odluče za povratak moraću da računaju na više faktora, jer to ne zavisi od nas, već od sređivanja situacije u drugim zemljama", objašnjava sagovornik "Blic Biznisa" i dodaje da lično očekuje da se do kraja godine malo razreši situacija na zapadu Evrope, osim ako ne bude nekog drugog talasa korone.

Podseća da Nemicima nedostaje radna snaga, ali navodi i podatak da je nemački BDP pao skoro dvocifreno, a sa takvom perspektivom privrede nije realno očekivati da broj zaposlenih ostane isti.

Nezaposlenost raste u regionu, ali i celoj Evropi

Broj nezaposlenih ne raste samo u Srbiji. Slično je i u regionu gde u poslednja dva meseca Hrvatska beleži najveći broj novoprijavljenih nezaposlenih - više od 20.400. Taj broj u Crnoj Gori iznosi nešto više od 4.000, a u Bosni i Hercegovini 18.063. Prema zvaničnim informacijama bez posla je u Srbiji, zbog posledica pandemije, ostalo više od 11.000 ljudi.

Prema analizi konsultantske kuće McKinseyu, nadolazeća ekonomska kriza pretnja je za 59 miliona radnih mesta Evropske unije i Ujedinjenog Kraljevstva. Otkazu je praktično izložen svaki četvrti zaposleni.

Nemačka vlada očekuje da će privreda ove godine zbog pandemije koronavirusa pasti 6,3 odsto, najviše od proglašenja savezne republike 1949. godine. Uprkos značajnoj državnoj pomoći, očekuju veliki talas stečajeva i tri miliona nezaposlenih.

Austrijski eksperti očekuju da će ove godine stopa nezaposlenosti, i pored mogućnosti skraćenog radnog vremena biti iznad 10,5 odsto, pa čak i do 12 procenata. Prema ekonomistima Bank Austria“ sledeće godine će stopa nezaposlenosti biti na oko osam procenata, znatno iznad vrednosti pred početak korona krize.

U Italiji bi samo zbog odlaganja otvaranja restorana više od 50.000 kompanija moglo da bude ugašeno, a 350.000 ljudi ostaće bez posla..

Samo u Americi 650.000 Srba

Prema poslednjim podacima, od 11 miliona Srba, koliko ih živi na planeti Zemlji, posle Balkana najviše ih je u SAD, čak 650.000. Kada je reč o Evropi, najviše Srba ima u Nemačkoj – 450.000, pa u Austriji (300.000) i Švajcarskoj (skoro 200.000). I u Velikoj Britaniji, koja je poznata po strogim procedurama čak i u vezi turističkih viza, živi 80.000 Srba.

Da li nam SLEDE OTKAZI, kresanje plata, prinudni odmori i problemi s kreditima i šta ako nas VIRUS OPET ZATVORI

Suzana Lakić

Hoće li se domaća ekonomija i pozicija radnika promeniti nakon okončanja korona krize? Hoće li građani kupovati nekretnine u meri u kojoj su pazarili kvadrate do pre dva meseca, hoće li hrliti po kredite u banke po svaku cenu, obnavljati garderobu, kupovati i šta treba i šta ne treba... Ili će sve to ići u nekom drugom pravcu - putem manjih plata, novih otkaza i nemogućnosti plaćanja obaveza, i to već od leta kada utihne državna pomoć firmama?

Pred vama je novi nastavak istraživačkog serijala Blica "Život posle korone". Svakoga dana, u saradnji sa eminentnim stručnjacima u Srbiji, Evropi i svetu razrešavamo strahove i dileme o svetu u kome ćemo se pobuditi nakon što "odsviramo kraj" pandemiji.

Ukoliko ne bude novog paketa mera, a šanse za tako nešto gotovo da su minimalne, već u julu, i privrednici i radnici će imati onoliko koliko zarade. Bez dinara državne podrške koja je, istina, bila dobro odmerena za period april - jun, više od pola miliona privatnika i 1,8 miliona zaposlenih, moraće da živi isključivo od rada.

BROJKE KOJE OPOMINJU

Koliko će menadžeri uspeti da popune kapacitete, zadrže radnike i zarade, s obzirom na već istanjenu likvidnost i na probleme na evropskih tržištima, teško je, međutim, proceniti. Ono što je sigurno, tvrde naši sagovornici, jeste da neće biti lako ni poslodavcima, niti radnicima i da se u mnogim firmama već sada to zna.

Istina je i da mnogi neće jednostavno uspeti. Samo 8 odsto domaćih startup kompanije veruje da kriza neće uticati na njihove prihode ili da će ostvariti rast. Čak 42 odsto startup kompanija trpi posledice krize, a svaka deseta mlada kompanija strahuje od gašenja.

I još je poražavajuće statistike koja ne obećava. Sredinom aprila čak 105.000 radnika bilo je na prinudnom odmoru. Oko 1600 preduzeća moralo je da obustavi proizvodnju ili da je značajno smanji. Državnu pomoć je tražilo 470.000 malih i velikih kompanija. Od uvođenja vanrednog stanja u blokadu je otišlo 955 preduzeća.

Građevinarstvo - delatnost koja je možda i najviše odolela krizi

"Trenutna proizvodnja Galeb Grupe je na oko 70 procenata redovne, što je ispod crte. Trebaće nam sigurno 2-3 godine da se vratimo na 100 odsto, ali pratimo tržište, tražimo neke nove prilike, gledamo

kako posluje konkurencija...Radnici u nekim fabrikama dobiće samo minimalac, u drugima će dobiti deo plate plus 30.000 koje nam daje država”, kaže za "Blic", vlasnik ove kompanije Radoslav Veselinović, odgovarajući na pitanje o posledicama korona krize i životu posle.

PRINUDNI ODMOR, MINIMALAC ILI OTKAZI

Ocene su da su najgore pošla i da će najviše da trpe manja preduzeća, paušalci, zanatlije, startapovi. Radnike su najčešće slali kući uz minimalac koji im je obezbedila država, a neizvesnost koja dolazi, tek ih, kako kaže muči.

"I šta kada dođe jul, moraću da nastavim da radim, da plaćam radnike i obaveze, a posla u najavi nigde. Čak i da nešto krene, to je na nivou 50 odsto plana i onoga što smo radili do marta. Nema sumnje, ako nema posla, biće i otkaza", kaže Saša Paunić, građevinski preduzimač iz Beograda.

A, to, kako dodaje, pravi ceo negativan lanac, jer ako nema posla, nema ni plata, nema ni novca za podmirivanje obaveza... i za firme i za radnike.

Velikim preduzećima istovremeno je likvidnost postala ključni problem, realizacija planova je u najboljem slučaju svedena na 50 odsto... I oni su radnike slali kući i smanjivali plate, a problemi na evropskim tržištima i sa njihovim najvećim kupcima, samo dolivaju "ulje na vatru".

Državnu pomoć tražilo je skoro pola miliona privrednika u Srbiji

"Hačinston", firma iz Rume koja proizvodi auto delove poslala je na kolektivni odmor 1.136 radnika i dala oko 80 otkaza. Još mnogo ovakvih kompanija zavisi od oporavka giganta u svetu, a s tim u vezi i neizvesnost njihovog budućeg poslovanja je veća.

"NEMAČKI PRISTUP RADNIM MESTIMA U VREME KRIZE MOŽE DA BUDE PRIMER CELOM SVETU"

Kako je za TRI MESECA ZBRISANA DECENIJA američkog ekonomskog rasta 59 MILIONA EVROPLJANA BEZ POSLA, MASIVNI BANKROTI, RECESIJA: Korona je svetskoj ekonomiji udarila nezapamćen šamar, šta je sledeće: NAJCRNJI SCENARIO ILI PREOKRET

Nemačka će, procenjuje MMF, 2020. završiti sa padom od 7 odsto dok će Italija i Španija ići na minus od 9 i 8 odsto. U regionu bi neslavno prošle Hrvatska i Crna Gore koje očekuje pad od tri puta veći od Srbije. A sve su to naša najveća tržišta, samo u Nemačku i u Italiju izvozimo više od 24 odsto ukupnog plasmana.

“Zaustavljanje rada velikog broja preduzeća sugerise da će kriza u drugom kvartalu biti veoma duboka. Nakon solidnog rasta u januaru i februaru, u martu je došlo do značajnog usporavanja, zbog zaustavljanja ili drastičnog smanjenja obima poslovanja velikog broja preduzeća. Ipak, moguće je da će na nivou prvog kvartala rast u zbiru biti pozitivan, ali je gotovo izvesno da će u drugom kvartalu nastupiti veliki pad”, ocenio je za “Blic” Saša Randelović, profesor na Ekonomskom fakultetu u Beogradu.

LINEARNO SAMNJEJENJE PLATA, KUPCI STANOVA ODUSTAJU

Dragoljub Rajić, konsultant iz Mreže za poslovnu podršku kaže za "Blic" da su mnoge kompanije već sada u aprilu, linearno umanjile plate i da se to može očekivati i nadalje.

"Morali su, jer su s jedne strane dobili značajno manje prihode, a s druge im je važno da zadrže kvalifikovane i stručne radnike, koje je inače teško naći na tržištu. Mnogo je istovremeno onih koji su dali i otkaze i otpuštanja će tek biti, i u srednjim i velikim preduzećima, i to zbog sve većeg pada tražnje na globalnom tržištu. Pogledajte samo tri velike industrije automobilsku, aero i proizvodnju mašina i opreme za ugostiteljstvo i turizam. Imamo dosta firmi u ovim oblastima koje rade neke komponente i svi su u problemu", kaže Rajić.

Stečajave će mnogi teško moći da izbegnu

Najnoviji podaci Republičkog geodetskog zavoda pokazuju da je u Srbiji u martu prodato, odnosno kupljeno, za trećinu manje nekretnina nego istog meseca prošle godine. Početkom aprila bilo je 70 odsto manje transakcija u odnosu na period pre uvođenja vanrednog stanja u zemlji. Pojedina istraživanja pokazuju da je od traženja nekretnina u Srbiji tokom vanrednog stanja odustalo nešto više od petine kupaca.

U jednoj agenciji za nekretnine kažu nam da će nakon prolaska krize prodaja nekretnina verovatno biti manja. Iako će, kako tvrde, cene kvadrata možda biti osetno niže, manje će biti kupaca.

"Na negativan trend računamo bar u prvo vreme, s obzirom na to da je mnogo ljudi ostalo bez posla, kao i da većina firmi nije radila ili je jednostavno nestala. A, sve se to, značajno odražava na kupovnu moć, kao i na mogućnost građana da dođu do stambenog kredita. Oporavak tržišta očekujemo sledeće godine", kaže naš sagovornik.

PROBLEMI SA KREDITIMA

U jednoj od većih banaka kažu da je vreme korone pokazalo da građani uzimaju štednju sa računa, te da je to može biti dvostruk signal za bankare - mnogi građani ili ne dobijaju plate ili ih dobijaju, ali umanjene.

"U takvim okolnostima ne možete čekivati da će oni biti sposobni i likvidni da uzmu kredit. Možda bi ga i hteli, ali je pitanje da li će im banka i dozvoliti. To će biti još veći problem sa privredom koja i sada dobrim delom nije likvidna. Sada je već svaki drugi start ap nelikvidan", kažu nam je u jednoj banci.

Milojko Arsić, profesor na Ekonomskom fakultetu u Beogradu kaže za "Blic" da će u bankama nesumljivo biti veći iznos nenaplativih kredita, a taman smo uspeli da ga svedemo na oko 4 odsto. A rast nenaplativih kredita znači da će rasti broj ljudi koji neće biti u mogućnosti da izmiruje svoje obaveze. Tome je, iz iskustva u Srbiji od pre desetak godina, kada je procenat nenaplativih kredita išao i do 20 odsto, prethodio nizak standard, male plate, puno nezaposlenih.

"Sasvim je sigurno da će aktuelna kriza uticati da se naplativost bankarskih kredita pogorša. Neka preduzeća će otići u stečaj, dok će oporavak onih koji su naročito snažno pogođena krizom trajati relativno dugo. Slično tome, zbog gubitka posla i smanjenja zarada pogoršaće se i naplativost kredita od građana. Zbog toga je izvesno da će doći do rasta procenta loših kredita u bankarskom sektoru

Srbije, ali je i prilično sigurno da to povećanje, u slučaju da se kriza okonča tokom prve polovine ove godine, neće dovesti u pitanje solventnosti bankarskog sektora", ocenio je Arsić.

Milojko Arsić
ŠTA AKO BUDE DRUGOG TALASA

Arsić upozorava i da bi duže trajanje epidemije ili eventualna pojava drugog talasa na jesen uticali da pogoršanje svih ekonomskih pokazatelja bude snažnije.

"Ukoliko epidemija u Evropi bude okončana tokom drugog kvartala oporavak privreda bi bio brz. U suprotnom, veliki broj preduzeća će otići u stečaj, a aktivirali bi se dodatni problemi, kao što je nemogućnost plaćanja kredita od strane građana i privrede", ocenio je Arsić.

S druge strane, obučar u beogradskoj opštini Zvezdara koji nije radio do prošle nedelje, kaže da posla, na iznenađenje ima. Samo prvi dan je imao tri mušterije, treći još pet. I to je kako tvrdi znak da su se ljudi ili istrošili ili štede.

Stoga je pitanje i hoće li se sada kupovati novo ili će se više ići na popravke i nošenje onoga što smo pazarili pre korone.

Obučari ponovo na ceni

Ekonomista Ljubomir Madžar dodaje da je nesporno da svaka kriza nosi dozu opreznosti, ali da je vreme kada dobar deo privrede stoji i kada je dobar deo zaposlenih na minimalcu, vreme kada se troši na prioritete.

"Znaće se šta je potrebno kupiti, šta ne. Sigurno je da ima onih koji će štedeti na mnogim stvarim, bar tokom ove cele godine", ocenio je Madžar za "Blic".

DOGODINE RAST 7,5 Odsto

MMF je izašao sa najnovijim prognozama - Srbija će ovu godinu završiti sa privrednim padom od minus 3 odsto, a trebalo je prema prvobitnim procenama biti u plus 4. Procene MMF o rastu Srbije od 7,5 odsto u narednoj godini jesu dobre, čak impozantne, kako su to ocenili pojedinci iz Vlade. Istina je, međutim, još jedna - može Srbija izaći jaka iz korona krize, može i makroekonomska statistika biti dobra, ali se može istovremeno i teško živeti. Takođe, nedovoljno dobra strategija Evropske unije, koja nam je glavni spoljnotrgovinski partner, a kojoj ekonomski trenutno ne ide dobro, nikako ne bi bila dobra po našu zemlju. Naprotiv.

UPOREDNA TABELA

Zemlja	projekcija za 2020.	projekcija za 2021.
Srbija	-3	+7,5
Hrvatska	-9	+4,9
Bugarska	-4	+6
Rumunija	-5	+3.9
Mađarska	-3.1	+4.2
Crna Gora	-9	+6.5
Albanija	-5	+8
Makedonija	-4	+7
BiH	-5	+3.5

Izvor: MMF

“Ako EU ne bude imala jasnu strategiju daljeg opstanka i razvoja, i Srbija će biti u problemu, jer je naša ekonomska aktivnost pod snažnim uticajem onoga šta se dešava u Evrozoni. Jer kada je dobro u EU, dobro je i u Srbiji, ali kada bruto nacionalni procenat padne u Evrozoni za jedan procenat, kod nas se po automatizmu pad preliva za 0,8 procenata, ocenio je Vlahović za “Blic”.

Ekonomski paket za pomoć privredi Srbije težak je nešto manje od pet milijardi evra. Poznato je i da će se zbog efekata korona krize Srbija zadužiti za oko tri milijarde evra. Iz Nemanjine 11 više puta se

moglo čuti da je Srbija finansijski stabilna. Ostaje otvoreno pitanje, hoće li se Vlada odlučiti i na novi paket mera.

Struktura pomoći srpskoj privredi (MAT) KO SE SNAŠAO I PROFITIRAO

Dok s jedne strane privreda lagano tone, s druge, moglo bi se reći da je aktuelna kriza probudila i menadžere i industrije. Rad od kuće koji do skoro nije ulivao poverenje mnogih kompanija, ispostavilo se sada da može biti i mnogo produktivniji. Mnogi menadžeri su postali kreativniji, inovativniji, tehnološki moderniji i na kraju, a što je u biznisu posebno u kriznom momentu vrlo važno, mnogo brži.

Za oko mesec dana, koliko u Srbiji traje kriza, pokazalo se da su izazovi ekonomskog zastoja umnogome rešivi ukoliko se odstupi od standardnih i uhodanih modela poslovanja kompanija. Pokazalo se i da je princip čekanja menadžmenta da se poslovanje vrati na ono kakvo je bilo pre pandemije najskuplje i najgore rešenje za kompaniju. Ne zbog toga što se privredna aktivnost neće vratiti na nivoe pre ove krize, nego što čekanje uopšte nije ekonomski održivo.

Proizvodnja u Srbiji u pojedinim oblastima znatno se pokrenula od kada se naša zemlja našla u vanrednom stanju. Mnoge fabrike počele su da proizvode stvari koje ili nikada nisu, ili su odavno obustavile te procese. Tako sada imamo domaći kvasac i za izvoz, dezinfekciona sredstva, i mnogo farmaceutskog materijala koji smo do sada samo uvozili.

“Verujem da će se jednog dana u udžbenicima ekonomije izučavati da je svet stao početkom te 2020. godine. Ipak, od toga koliko dugo bude stajao zavisice i jačina krize. Mi znamo da možemo da prevaziđemo i ovu prepreku kao što smo istom jačinom prevazilazili i one koje su ostale u godinama iza nas. Nismo imuni, ali smo spremni za brzo ozdravljenje naše ekonomije”, rekao je Siniša Mali.

Brnabić: U IT i prerađivačkoj industriji RAST ZAPOSLENOSTI čak i u toku krize

M.A.

Premijerka Srbije Ana Brnabić rekla je da MMF našoj zemlji predviđa najmanji pad jer smo ovu krizu dočekali spremni zbog ranijih mera.

"Mi smo zemlja koja je sav novac mogla da usmeri na lekove, respiratore i opremu", rekla je Brnabić za Prvu TV.

"Pored toga, uspeali smo da obezbedimo pravovremen i ozbiljan paket mera finansijske podrške, i tu smo među zemljama koje su opredelile najviše sredstava za podršku privredi", navela je premijerka.

Kako je istakla, pored Srbije još samo šest zemalja (SAD, Kina, Australija, Velika Britanija, Francuska i Nemačka) ima paket mera u iznosu dvocifrenog procenta BDP-a.

"Mi smo u martu imali rast od 2,3 odsto i naša zemlja je i tada rasla u odnosu na prošlu godinu", rekla je Ana Brnabić.

Ona je navela da je 6.047 osoba u Srbiji izgubilo posao, a u Evropi se te brojke mere stotinama hiljada, dok su u SAD u pitanju milioni.

Napomenula je i da smo u IT i prerađivačkoj industriji imali rast zaposlenosti čak i u toku krize.

ПОЛИТИКА ONLINE

Сутра исплата увећаних плата здравственим радницима

Више од 1,1 милиона запослених добиће од државе Србије три минималца у укупној вредности од 750 евра (Фото А. Васиљевић)

Здравственим радницима у Србији сутра ће бити исплаћене увећане зараде за април, а у четвртак, 7. маја, следи исплата минималне зараде за запослене, у оквиру економских мера Владе Србије подршке привреди.

Априлска зарада здравственим радницима већа је за 10 одсто, а министар финансија Сениша Мали је истакао да је реч о трајном увећању зараде, јер је реч о људима који су, како је истакао, дали све од себе током пандемије вируса корона.

„У Инфективној клиници медицинска сестра сада ће имати плату 54.166 динара, што је увећање од 76 одсто у односу на март 2011. године, када је зарада је била 30.700 динара. Лекар

инфектолог ће имати 105.896 динара плату, а имао је само 64.000 динара те 2011. године, што је повећање од 65 одсто”, рекао је Мали, наводи се у саопштењу министарства.

Више од 1,1 милиона запослених добиће од државе Србије три минималца у укупној вредности од 750 евра, а исплата ће почети 7. и 8. маја, рекао је данас на РТС министар финансија, преноси Танјуг.

За три минималца које исплаћује држава као подршку економије, пријавило се 237.000 послодаваца, рекао је Мали.

Додао је да се у Србији за два месеца за исплату накнаде за незапосленост преко Националне службе за запошљавање пријавило 6.047 грађана који су остали без посла.

„Са одговорним обухватним и добрим мерама успели смо да задржимо највећи број радних места, ако не и сва радна места у Србији”, рекао је министар и додао да је држава највећи терет кризе преузела на своја плећа.

Он је рекао да је добро што је највећи број фабрика већ кренуо да ради прошле недеље и да се полако привреда враћа на старо.

„Знате пројекције ММФ и стопа раста -3 за Србију, ми смо у ребалансу буџета ставили -1,8, а ако овако наставимо да се што брже отварамо, да кренемо што пре даље, ми ћемо бити можда на нули, што значи да ћемо ми бити најуспешнија економија у Европи ове године а то је огромна ствар”, рекао је Мали.

Пријава за 100 евра сваком грађанину почиње 15. маја и трајаће до 5. јуна, рекао је министар и додао да ће потпуно бити испуњено дато обећање.

Он је рекао да је реч о оправданој економској мери, јер то раде и САД, Јапан, Хонгконг, Сингапур, а не само Србија.

Додао је да је њен циљ да се умање последице кризе и прошири оптимизам и покаже колико је Србија јака као држава, а грађани ће за тај новац купити неку робу што ће подстаћи привреду.

За незапосленост преко Националне службе за запошљавање пријавило 6.047 грађана који су остали без посла.

За одлагање плаћања пореза и доприноса до сада је издвојена сума од 29,5 милијарди динара, за неплаћање аконтације пореза на добит пријављена сума је 3,3 милијарде динара, три минималца укупно је државна помоћ од преко 90 милијарди динара.

„Зато понављам стално, стабилни смо, јаки смо - имамо новац за све то”, рекао је Мали.

За јефтине кредите подршке преко Фонда за развој за десет дана јавило се преко 3.000 предузећа, а 179 кредита је одобрено за укупно 1,5 милијарди динара.

„Тај новац већ улази у економију и фирме то користе за своју ликвидност”, рекао је министар и додао да је и 80 одсто микропредузећа изразило заинтересованост да учествује у гарантној шеми подршке преко пословних банака.

„Велики део изласка из кризе зависи од екстерног фактора, колико ће брзо да крене и ЕУ и свет, да се отварају границе, ми радимо оно што је до нас и битно је да то урадимо на најбољи могући начин”, рекао је Мали.

Он је рекао да додатно теку преговори с туристичком привредом која је највише погођена, како да им се додатно помогне.

„С друге стране, имамо у ребалансу буџета две милијарде динара за ваучере, да људи летују у Србији и да туризму помогнемо и на тај начин”, рекао је он.

Покушавамо да одговоримо на изазове, останемо здрави, не угрозимо макроекономску стабилност, а да са друге стране наша економија остане у стању да што јаче и што брже крене да трчи у што краћем временском периоду, закључио је министар.

Posle jednodnevnog pauze radnici od danas ponovo u fabrici

Sindikati nezadovoljni uslovima rada u Zastavu oružju

Sindikatu Zastave oružja tvrdi da danas radnicima na ulazima u fabriku nije deljena zaštitna oprema, odnosno maske i rukavice, koje su počeli da dobijaju tek tokom prepodneva.

Piše: Z. Radovanović

U pogonima, tvrde iz sindikata, nema dozera, a nije regulisana ni fizička distanca među zaposlenima koju su propisale nadležne zdravstvene ustanove.

„Jednostavno, nisu stvoreni uslovi za početak rada u vreme epidemije“, ističu u Sindikatu Zastave oružja, u kojoj je danas, nakon gotovo jednodnevnog pauze, uzrokovane opasnošću od širenja zaraze virusom korona, proizvodnja ponovo krenula punim kapacitetom, sa većinom od ukupno oko 2.600 zaposlenih.

Predsednik oružarskog Sindikata Dragan Ilić pita šta ako, u postojećim uslovima, radnici počnu da se razboljevaju i da zarazu potom prenesu svojim porodicama, što bi za posledicu moglo da ima ponovno širenje epidemije, posebno kod osetljivijih kategorija stanovništva u Kragujevcu i Šumadije. Pita i ko će da snosi odgovornost zbog toga što bezbednost i zdravlje Zastavinih oružara nisu zaštićeni na odgovarajući način.

– Sistem u fabrici, jednostavno, nije spreman za početak proizvodnje u punom kapacitetu i sa svim radnicima. Radnici u pogonima dobijaju redovna sredstva zaštite, a ne ona koja su, prema preporukama epidemiologa, predviđena u slučajevima zaraze, što nikako nije dobro, smatra Ilić i naglašava da je indikativno da gradska i državna administracija još nisu počele da rade, da ne rade ni zaposleni u javnim preduzećima i ustanovama, što upućuje na to da vlast, i u vreme epidemije COVID 19, primenjuje dvostruke standarde prema građanima Srbije, pri čemu za radnike u fabričkim pogonima ne važe one mere zaštite od zaraze koje važe za neke druge slojeve stanovništva.

Napominje, s tim u vezi, i da su u javnom prevozu koji u Kragujevcu funkcioniše od danas, propisane stroge mere zaštite od širenja zaraze, a da u fabričkim pogonima koji su, potencijalno, s obzirom na činjenicu da pod istim krovom može da bude i po nekoliko stotina ljudi, odgovarajuće zaštite nema.

Predsednik Saveza samostalnih sindikata u Kragujevcu Jugoslav Ristić takođe smatra da su i u uslovima pandemije COVID 19 diskriminirani upravo oni slojevi radno sposobnog stanovništva koji stvaraju dohodak i novu vrednost. Tome u prilog, navodi naš sagovornik, i činjenica da uslovi rada i mere zaštite u vreme epidemije nisu propisane jedino za industrijske radnike.

– Uslovi rada i mere zaštite propisani su za frizerske i salone lepote, za teretane, za restorane i kafiće i druge uslužne delatnosti, što je, naravno, dobro. Ali, nije dobro što takve mere ne postoje jedino za industrijske radnike koji, voljom vlasti, mogu, odnosno moraju da počnu, ili su već počeli da rade, iako, zbog opasnosti od širenja zaraze, i dalje ne rade ni pravosuđe, ni poreska uprava ni druge javne službe i ustanove, konstatuje Ristić, koji je jedan od retkih, ako ne i jedini među domaćim sindikalcima koji je već upozoravao na opasnost od širenja zaraze u fabričkim halama i na nepostojanje odgovarajuće zaštite industrijskih radnika.

On ponovo apeluje na Vladu Srbije da konačno propiše uslove rada i mere zaštite za industrijske radnike u vreme epidemije, kako bi Inspekcija rada, ako i kad uđe u preduzeća, imala na osnovu čega da preduzme odgovarajuće mere.

Ovako, napominje Ristić, inspektori rada, kao što se to već desilo u fabrici južnokorejske Yura korporacije u Rači, koja od 21. aprila, kršeći preporuke epidemiologa, radi punim kapacitetom, ne može da naloži nikakve sankcije.

Radnici Fijata na plaćenom odsustvu do 18. maja

Radnici fabrike „Fijat Krajsler automobili Srbija“ (FCA) biće na plaćenom odsustvu do 18. maja, a da li će ono biti produženo i posle tog datuma znaće se u međuvremenu, rečeno je danas agenciji Beta u Samostalnom sindikatu te fabrike.

Piše: Beta

Radnici FCA su bili na plaćenom odsustvu od 16. marta, a posle uskršnjih praznika su koristili i stare godišnje odmore.

Prema rečima predsednika sindikata Zorana Markovića, u fabrici su radno angažovani, ali „redukovano“, samo radnici bezbednosti, generalnog servisa i protivpožarne zaštite.

Na ulazu u fabriku se nalazi medicinska sestra koja radnicima meri temperaturu, a za zaposlene su obezbeđene zaštitne maske i rukavice. Istovremeno, fabrika „Zastava oružje“ počela je sa redovnim radom u dve smene i danas će u fabrici biti više od 90 odsto od ukupnog broja radnika, kazali su u Samostalnom sindikatu „Namenske“.

U ovom sindikatu, međutim, ističu da fabrika danas nije bila spremna da dočeka sa zaštitnom opremom više od 2.000 oružara. Predsednik sindikata Dragan Ilić smatra da je zatajila organizacija odnosno nadležne službe zaštite na radu od koje se očekivalo da sve dobro pripremi i proveriti pre

dolaska velikog broja radnika na posao, počev od dezinfekcionih barijera i dozera do zaštitnih maski i rukavica. Naveo je da oružarima danas na ulazu u fabriku nije merena temperatura.

„Maske i rukavice su deljene na kašičicu. Tek oko devet, deset sati poslovođe su odlazile u magacin po maske i rukavice za radnike koji su na posao došli nekoliko sati ranije“, rekao je Ilić.

On je kazao da su radnicima podeljene po dve pamučne maske koje su sašivene u „Namenskoj“.

Prema rečima Ilića, rečeno je da su one višenamenske, ali nije poznato da li su one i korisne u suzbijanju širenja zaraze korona virusom, kao što su to hirurške maske za jednokratnu upotrebu. Ilić je naveo da su maske bile u nekom magacinu i da se radnici žale da mirišu na buđ.

U sindikatu su istakli da je potrebno da nadležne službe definišu koja vrsta maske je zapravo preporučljiva za radnike u proizvodnji.

Prema navodima sindikata, oni radnici koji inače nose zaštitne rukavice u svom radu danas nisu dobili hirurške rukavice.

Ilić je naglasio da će sve ove primedbe sutra izneti na sastanku fabričkog kriznog štaba, kako bi se nedostaci što pre otklonili.

Prema analizi direktora RZS-a Miladina Kovačevića

Za 17 dana aprila otvoreno skoro 11.000 radnih mesta

Gotovo svih 11.000 radnih mesta koja su ugašena u martu, ponovo su otvorena već u prvih 17 dana aprila, pokazuju podaci koje je Danasu dostavio direktor Republičkog zavoda za statistiku Miladin Kovačević, reagujući na naš tekst „U martu nestalo 11.000 radnih mesta“, u kom su izneti poslednji javno dostupni podaci Zavoda za mart.

Piše: N. D.

Prema tim zvaničnim podacima RZS-a, u martu je 11.147 radnika dobilo otkaz. Međutim, videvši ove podatke svoje institucije u novinskom tekstu, Kovačević je Danasu dostavio ekskluzivne, još neobjavljene podatke, koji pokazuju da je danas sasvim drugačija slika u odnosu na onu koju pružaju cifre na sajtu RZS-a.

„Povodom statističkih podataka iznetih u članku „U martu nestalo 11.000 radnih mesta“, kao direktor Republičkog zavoda za statistiku osećam dužnost da javnost upoznam sa najaktuelnijim podacima o registrovanoj zaposlenosti. Od uvođenja vanrednog stanja, za potrebe donošenja odluka na najvišem nivou RZS podatke o registrovanoj zaposlenosti obrađuje i analizira na nedeljnom nivou, na osnovu evidencije Centralnog registra obaveznog socijalnog osiguranja (CROSO) i Statističkog poslovnog registra. Prema najsvežijim podacima iz evidencije CROSO kojima RZS u ovom trenutku raspolaže, 17. aprila 2020. zaposlenost je iznosila 2.189.007, što je za 1.655 veći broj u odnosu na stanje 10. aprila, a za 377 manji broj zaposlenih u odnosu na stanje krajem februara 2020. (poslednji raspoloživi podaci pre uvođenja vanrednog stanja)“, navodi Kovačević.

Kako precizira, u odnosu na stanje u evidenciji CROSO na dan 27. februara 2020, 17. aprila 2020. došlo je do povećanja broja zaposlenih u radnom odnosu za 4.582, pri čemu je zaposlenost kod

pravnih lica porasla za 11.244, dok je broj privatnih preduzetnika i zaposlenih kod njih manji za 6.662. Zatim do smanjenja broj zaposlenih van radnog odnosa (privremeni i povremeni poslovi i ugovori o delu) za 4.008 i smanjenja broja registrovanih individualnih poljoprivrednika za 951.

„Dakle, nema govora o drastičnom smanjenju broja zaposlenih usled krize izazvane pandemijom COVID-19“, smatra direktor RZS-a.